

RESETTLEMENT AND HUMANITARIAN ADMISSION PROGRAMMES IN EUROPE: WHAT WORKS?

In deze benchmark worden bevindingen van het syntheserapport *Resettlement and Humanitarian admission programmes in Europe: what works?* in relatie tot de Nederlandse context geschetst. Uit de beschikbare informatie is gekozen een drietal onderwerpen uit te lichten die, in vergelijkend perspectief, voor Nederland het meeste opvallen: 1. Programma's, 2. Statusbepaling en verleende vergunning, 3. Integratie.

1. Programma's

Nederland is een van de 14 lidstaten met een hervestigingsprogramma van permanente aard (BE, BG, CZ, DE, ES, FI, FR, HU, IE, IT, NL, SE, UK, NO). Dit betekent dat hervestiging een gevestigd element is van het migratiebeleid. In tegenstelling tot in sommige andere lidstaten (bijvoorbeeld DE), is de Nederlandse hervestigingsinspanning echter niet verankerd in nationale wetgeving.

Verschillende lidstaten met een permanent hervestigingsprogramma hebben, anders dan Nederland, daarnaast ook nog ad-hoc hervestigingsprogramma's (CZ, DE, FR, UK) gehad in de periode 2011-2016 en/of privaats gesponsorde programma's (DE, IE, UK). De ad-hoc hervestigingsprogramma's vormen een respons op de conflicten in het Midden-Oosten, Syrië in het bijzonder. De privaats gesponsorde programma's hebben dezelfde focus, met uitzondering van Italië; het privaats gesponsorde programma van dat land is gericht op het voorkomen van mensensmokkel en richt zich om die reden op potentiële klanten van mensensmokkel. Nederland heeft geen ervaring met dergelijke programma's.

2. Statusbepaling en verleende vergunning

De meeste lidstaten, waaronder Nederland, herbeoordelen ('reassess') de UNHCR-voordrachten. Vier lidstaten doen dat in principe niet (DE, FR, IT, UK). Veel lidstaten verlenen de hervestigde vluchteling net zoals Nederland eenzelfde verblijfsvergunning als andere begunstigten van internationale bescherming (AT, BE, BG, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LU, SK, NO). Deze vergunning kent in Nederland overigens een tijdelijk karakter (verblijfsvergunning voor 5 jaar). Zweden geeft hervestigde vluchtelingen direct een permanente verblijfsvergunning, in lijn met de UNHCR-definitie van hervestiging, maar geeft andere begunstigten van internationale bescherming een tijdelijke verblijfstatus. In het Verenigd Koninkrijk wordt een onderscheid gemaakt wat betreft de verblijfsvergunning tussen verschillende hervestigingsprogramma's. Het humanitaire toelatingsprogramma gericht op Syriërs hanteert

een verblijfsvergunning voor de periode van 5 jaar. Voor het permanente Britse hervestigingsprogramma geldt een onbepaalde duur van de verblijfsvergunning.

3. Integratie

Nederland is koploper als het gaat om de duur van de culturele oriëntatie trainingen (3 x 4 dagen) voorafgaande aan de komst van de vluchteling naar ons land. Een aantal andere lidstaten trekt daar beduidend minder tijd voor uit Frankrijk slechts 1 dag en Oostenrijk 2 dagen. Behoudens het aspect van directe huisvesting in de gemeente verloopt integratie na aankomst in Nederland voor hervestigde vluchtelingen niet anders dan voor andere vluchtelingen. Deze aanpak waarbij geen verschil bestaat tussen integratiemaatregelen voor hervestigde vluchtelingen en andere toegelaten vluchtelingen geldt ook voor een groot aantal andere lidstaten. Het Verenigd Koninkrijk en Ierland worden genoemd als landen waar specifieke oriëntatie programma's na aankomst bestaan voor hervestigde vluchtelingen. Deze twee lidstaten en Frankrijk kennen ook individuele ondersteuning voor de duur van 12 maanden in de vorm van hulp bij administratieve procedures voor het verkrijgen van sociale rechten en onderwijs. Van directe huisvesting is slechts sprake in een beperkt aantal lidstaten (EE, FI, FR, NL, NO, SE). Duitsland biedt als enige lidstaat 'tijdelijke accommodatie'; vluchtelingen moeten vervolgens zelf op zoek naar permanente woonruimte.

De Benchmark NL – EU is een bijsluiter bij synthesesrapporten waarin een vertaalslag is gemaakt van de resultaten voor de Nederlandse context. De bevindingen in de Benchmark NL - EU zijn opgesteld in overleg met nationale experts die hebben meegewerkt aan de Nederlandse bijdrage aan het syntheserapport.